

Samen actief voor een
rijk onderwijsaanbod

Protocol schorsing en verwijderen

Algemeen:

In de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) zijn expliciete bepalingen opgenomen over de mogelijkheid om leerlingen definitief van school te verwijderen. De mogelijkheid om een leerling tijdelijk van school te schorsen wordt niet in de WPO genoemd, maar uit de rechtspraak blijkt dat dit wel mogelijk is. Dit op grond van het uitgangspunt dat wie het meerdere kan, ook het mindere moet kunnen.

Het bestuur van een basisschool kan in bepaalde gevallen besluiten om een kind te verwijderen op grond van artikel 40 lid 1 WPO. Dat houdt in dat een kind geen toegang meer heeft tot de school waar hij is ingeschreven.

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van voortdurend storend (ernstig) agressief gedrag of als er ernstige conflicten zijn, waarbij mogelijk ook ouder(s)/verzorger(s) zijn betrokken. Het kan ook zijn dat de school niet in staat is om de benodigde speciale zorg voor een leerling te bieden en een kind beter thuishoort op een school voor speciaal onderwijs. Verwijdering op basis van de laatste grond is in beginsel gebaseerd op een beslissing van de toewijzingscommissie en het beleid binnen het samenwerkingsverband in het kader van Passend Onderwijs. Of een leerling van school mag worden verwijderd, moet per geval worden beoordeeld. De rechter heeft hierbij het laatste woord.

Inleiding:

Soms ontstaan er op school situaties die lijken uit te draaien op schorsing en/of verwijdering van leerlingen. Om diverse redenen zijn scholen erg terughoudend om leerlingen te schorsen en te verwijderen. Toch zal het zo nu en dan nodig zijn. Dit protocol zal een leidraad zijn voor zulke situaties.

In dit protocol spreken we af wat wel of niet toelaatbaar is op scholen binnen de stichting OPONOA. Verder staan er de stappen in die we nemen en die een zorgvuldige afweging vereisen. Als deze stappen zijn gezet en het zou tot beroepszaak komen, dan kan deze zorgvuldige procedure een positieve uitslag bevorderen.

Er staan ook een aantal voorbeeldbrieven in voor communicatie naar de ouders.

Wat is een reden tot schorsing?

Scholen binnen de stichting OPONOA gaan over tot schorsing als een leerling of ouder(s)/verzorger(s) zich schuldig maken aan een ernstig incident.

Onder een ernstig incident verstaan we:

- *Voortdurend, storend en/of agressief gedrag van de leerling; Dit kan een belemmering veroorzaken van het onderwijs aan de overige leerlingen en een gevaar voor de overige leerlingen vormen.*
- *Bedreigend of agressief gedrag van ouder(s)/verzorger(s) van de leerling. Van belang hierbij is dat het aannemelijk moet zijn dat herhaling niet is uitgesloten. Er moet gegronde vrees bestaan voor de veiligheid van het personeel of de andere leerlingen of voor de ongestoorde voortgang van het onderwijs.*

Andere gronden tot schorsing en verwijdering kunnen zijn:

- *School kan niet langer voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling.*
- *Niet kunnen instemmen met de gedragsregels die door de school zijn vastgesteld en vermeld in de schoolgids.*
- *Vertrouwensbreuk met de ouder(s)/verzorger(s).*

Hierbij gelden binnen de stichting OPONOA de volgende regels:

- In geval van schorsing wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd;
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouder(s)/verzorger(s) onmiddellijk van het incident en de maatregel gemotiveerd op de hoogte gebracht. *(Als de ouder(s)/verzorger(s) niet te bereiken zijn, is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing);*
- De maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Daarna kan de leerling geschorst worden voor maximaal 1 week (5 schooldagen en kan hooguit 2x verlengd worden, dit laatste om de school voldoende tijd te geven om een eventuele verwijderingsprocedure op zorgvuldige wijze voor te bereiden). In beide gevallen dient de school vooraf of – indien dat niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouder(s)/verzorger(s);
- De ouder(s)/verzorger(s) worden zo spoedig mogelijk op school uitgenodigd voor een gesprek.
Hierbij is de groepsleerkracht en de locatiecoördinator en/of de directeur onderwijsteam aanwezig;
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouder(s)/verzorger(s) voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen;
- Bij schorsing langer dan een dag moet de directeur onderwijsteam de leerplichtambtenaar en de inspectie schriftelijk en met opgave van redenen van dit feit in kennis stellen;
- De schorsing kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directeur onderwijs;
- De maatregel wordt na toepassing geregistreerd in het incidenten registratiesysteem;
- De maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag;
- Na de schorsingsperiode en het gesprek met de ouder(s) en verzorger(s) wordt de leerling weer tot de lessen toegelaten;
- Een schorsing kan meerdere keren voor dezelfde leerling worden toegepast als er sprake is van een nieuw incident;
- Zolang een leerling op school is ingeschreven is de school verplicht de leerling onderwijs te geven. Dat kan ook betekenen dat een leerling huiswerk mee naar huis krijgt.

Tegen de schorsingsbeslissing staat beroep en bezwaar open. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.

Besluit tot (voorgenomen) verwijdering.

Voordat een leerling wordt verwijderd, moet het College van Bestuur zowel de ouders als de leerkracht hebben gehoord.

Op het besluit van verwijdering van een openbare school is de Algemene Wet bestuursrecht van toepassing. Een bezwaarschrift moet binnen een termijn van zes weken zijn ingediend bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag dient binnen vier weken hierop te reageren. Deze termijnen staan ook genoemd in de WPO en WEC.

Verwijdering is een uiterste maatregel. Voordat er tot verwijdering over kan worden gegaan is het belangrijk dat het schoolreglement, waar de regels van de school in staan beschreven, duidelijk zijn bij de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) en ook wat de sancties zijn wanneer regels worden overschreden. Bij de stichting OPONOA staan de schoolregels opgenomen in de schoolgidsen van de scholen.

Regels bij verwijdering:

1. Het bestuur van de school is als enige bevoegd te besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling. Voordat de beslissing daarover genomen wordt, moet het bestuur de groepsleerkracht horen en de ouder(s)/verzorger(s) in de gelegenheid stellen om gehoord te worden. (WPO, Art. 40 lid 5)
Hiervan wordt in overleg met de directie een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en voor gezien wordt getekend. Tevens wordt het verslag ter kennisname gestuurd aan de leerplichtambtenaar en de Inspecteur van het Onderwijs;
2. Een voorgenomen besluit tot verwijdering van een leerling moet door het bevoegd gezag schriftelijk en met opgave van redenen aan de ouder(s)/verzorger(s) worden meegedeeld. In de brief worden ouder(s)/verzorger(s) gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze binnen twee weken na dagtekening van de brief. Een kopie van het voornemen moet direct aan de leerplichtambtenaar worden gezonden (LPW, art. 18 lid 3);
3. Inspanningsverplichting
De dagtekening van dit voornemen markeert tevens het begin van de periode van 8 weken waarin het bestuur van de school (aantoonbaar) een andere school/instelling voor de leerling zoekt (WPO, art. 40 lid 5). In het basisonderwijs geldt de regel dat er toch tot verwijdering kan worden overgegaan, indien de school zonder succes acht weken lang heeft gezocht naar een andere school. De zoektocht heet een inspanningsverplichting. De inspanning moet aantoonbaar zijn. Zodra een andere school bereid is gevonden om de verwijderde leerling op te nemen of na acht weken vervalt de inspanningsverplichting. De laatste situatie is onwenselijk en komt slechts in zeer uitzonderlijke situaties voor;
4. Definitieve verwijdering kan in beginsel alleen plaatsvinden, wanneer het bevoegd gezag een ander school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten;
5. Tegen de verwijderingsbeslissing staat beroep en bezwaar open. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift;
6. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen 4 weken na de ontvangst van het bezwaarschrift;
7. In het kader van “veiligheid op school” wordt het incident geregistreerd.

Als het incident/de handelingsverlegenheid daar is, gaat de emotie een rol spelen en kan het moeilijk zijn tot afspraken te komen. Daarom moeten deze maatregelen gepubliceerd worden naar de ouders.

Ook komt er in de schoolgids een stuk omtrent schorsing en verwijdering.

Bijlage 1: Brief aan ouders inzake schorsing

Als een leerling wordt geschorst, moeten de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte worden gebracht. Daarvoor wordt deze voorbeeldbrief gebruikt. De brief moet aangetekend verstuurd worden.

Aan de ouder(s)/verzorger(s) van .....

Plaats, datum

Geachte ouder(s)/verzorger(s),

In navolging op het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op .... en na overleg met de groepsleerkracht dhr/mw ..... delen wij u hierbij mede dat uw zoon/dochter ..... met ingang van ..... tot uiterlijk ..... is geschorst.

Gedurende deze schorsing ontzeggen wij ..... de toegang tot de school.

De redenen die ten grondslag liggen aan deze schorsing zijn: .....

De genomen maatregelen met het oog op de schorsing zijn: (denk aan het meegeven van huiswerkopdrachten etc.).

Hoogachtend,

Namens het bestuur van de ..... school

(naam directeur + functie)

In afschrift aan:

Bestuur stichting OPONOA

Leerplichtambtenaar

Onderwijsinspectie

Bijlage 2: Brief aan ouders over voornemen verwijdering

Deze brief gebruiken we bij de schriftelijke en gemotiveerde mededeling aan de ouder(s)/verzorger(s) over het voornemen hun kind van school te verwijderen. Deze brief moet aangetekend verstuurd worden.

Aan de ouder(s)/verzorger(s) .....

Plaats. Datum

Geachte ouder(s)/verzorger(s),

In navolging op het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op ..... en na overleg met de groepsleerkracht en locatiecoördinator en/of directeur onderwijsteam delen wij u hierbij mede dat uw zoon/dochter ..... met ingang van ..... (rekening houdend met 8 weken termijn) op grond van artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs zal worden verwijderd van school.

In de komende acht weken zullen wij uitvoering geven aan de verplichting zoals opgenomen in artikel 40 van de Wet op het Primair onderwijs, inhoudende dat wij op zoek zullen gaan naar een andere school die bereid is uw zoon/dochter toe te laten. Mochten wij hier binnen acht weken niet in slagen dan zullen wij overgaan tot definitieve verwijdering.

Voorafgaande aan deze definitieve verwijdering zullen wij uw zoon/dochter met onmiddellijke ingang/met ingang van ..... tijdelijk verwijderen. Tijdens deze tijdelijke verwijdering ontzeggen wij uw zoon/dochter de toegang tot de school.

De redenen die ten grondslag liggen aan deze verwijdering zijn: .....

De genomen maatregelen met het oog op de verwijdering zijn: (Denk aan het meegeven van huiswerkopdrachten etc.).

Tegen dit besluit kunt u op grond van artikel 63, lid 3 van de Wet op het Primair Onderwijs binnen zes weken na ontvangst van dit besluit schriftelijk bezwaar maken.

U kunt uw bezwaar richten aan .....

Alvorens het Bevoegd Gezag een besluit neemt aangaande uw bezwaar zult u worden gehoord. Het Bevoegd Gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van uw bezwaren.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van o.b.s. ....

(naam + functie)

In afschrift aan:

Directie van de school
Leerplichtambtenaar
Onderwijsinspectie

Bijlage 3: Brief aan ouder(s)/verzorger(s) over definitieve verwijdering

Deze brief gebruiken we wanneer de ouder(s)/verzorger(s) meegedeeld worden dat hun kind definitief wordt verwijderd.

Deze brief moet aangetekend verstuurd worden.

Aan de ouder(s)/verzorger(s) van .....

Plaats, datum

Geachte ouder(s)/verzorger(s),

In navolging op het gesprek dat wij met u hebben gevoerd op ..... en na overleg met de groepsleerkracht dhr/mw ..... en onze brief d.d. (datum brief voornemen tot verwijdering) delen wij u hierbij mede dat uw zoon/dochter met ingang van ..... op grond van artikel 40 van de Wet op het Primair onderwijs definitief zal worden verwijderd van school.

In de afgelopen acht weken hebben wij op grond van de verplichting opgenomen in artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs gezocht naar een andere school voor uw zoon/dochter. Wij zijn er echter niet in geslaagd om een andere school bereid te vinden uw zoon/dochter toe te laten. (Toelichting op gepleegde inspanningen, redenen van niet toelaten). De reden(en) die ten grondslag liggen aan deze definitieve verwijdering zijn: .....

De genomen maatregelen met het oog op de verwijdering zijn: (denk aan het meegeven van huiswerkopdrachten etc.)

Tegen dit besluit kunt u op grond van artikel 63, lid 3 van de Wet op het Primair onderwijs binnen zes weken na ontvangst van dit besluit schriftelijk bezwaar maken.

U kunt dit bezwaar richten aan: .....

Alvorens het Bevoegd Gezag een besluit neemt aangaande uw bezwaar zult u worden gehoord. Het Bevoegd Gezag beslist binnen 4 weken na ontvangst van uw bezwaren.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van o.b.s. ....

(naam + functie)

In afschrift aan:
Directie van de school
Leerplichtambtenaar
Onderwijsinspectie